

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonės apie intervencinių sekimo technologijų platinimą ir naudojimą santrauka

(Visą šios nuomonės tekstą anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis galima rasti EDAPP interneto svetainėje www.edps.europa.eu)

(2016/C 79/04)

Šioje nuomonėje EDAPP nagrinėja duomenų apsaugos ir privatumo klausimus, kylančius platinant ir naudojant intervencines sekimo technologijas. Šių priemonių naudojimas reiškia, kad tvarkomi asmens duomenys ir gali būti pažeistas privatumas: pagrindinis intervencinių sekimo priemonių tikslas yra nuotoliniu būdu infiltruoti IT sistemas (paprastai internetu), siekiant slaptai sekti šių IT sistemų veiksmus ir laikui bėgant persiųsti duomenis sekimo priemonių naudotojui.

Nors šios priemonės gali būti įrankiais, kuriais teisėtai (ir reglamentuotai) naudojasi teisėsaugos institucijos arba žvalgybos agentūros, jas taip pat galima naudoti kaip „Trojos arklius“, kuriais siekiama apeiti elektroninės komunikacijos ir duomenų tvarkymo apsaugos priemones.

IRT priemonių naudos ir neigiamo jų poveikio žmogaus teisėms, o ypač asmens duomenų apsaugai ir privatumui, kuri gali lemti piktnaudžiavimas technologija, prieštaravimo klausimą turi spręsti nacionalinė ir ES politika bei visi IRT sektoriaus subjektai (kūrėjai, paslaugų teikėjai, pardavėjai, tarpininkai, platintojai ir naudotojai).

Šioje nuomonėje intervencinių sekimo priemonių keliamą pavojų EDAPP siūlo mažinti toliau išvardytais veiksmais:

- reikia atlikti egzistuojančių ES standartų, skirtų IRT, įvertinimą, siekiant sustiprinti žmogaus teisių apsaugą, ypač sekimo ir slapto klausymosi technologijų bei su tuo susijusių paslaugų eksporto srityje,
- sekimo ir slapto klausymosi priemonių naudojimas ir platinimas (įskaitant naudojimą ir platinimą Europos Sąjungoje) bei su tuo susijusios paslaugos turi būti tinkamai reglamentuotos, atsižvelgiant į galimą pagrindinių teisių, ypač teisių į privatumą ir duomenų apsaugą, pažeidimą,
- ES Taryba, Europos Parlamentas ir Europos išorės veiksnių tarnyba turėtų sukurti nuoseklią ir efektyvesnę ES ir tarptautinio lygio politiką, reglamentuojančią intervencinių sekimo priemonių (dvigubo naudojimo technologijų) eksportą,
- atnaujinamos politikos priemonės turėtų reglamentuoti „0 dienų“ tipo spragas ir sistemos pažeidžiamumo trūkumus, kad būtų išvengta galimybės jais pasinaudoti pažeidžiant pagrindines teises,
- ES kibernetinio saugumo politikoje reikėtų atsižvelgti į slapto klausymosi ir sekimo technologijų platinimą ir išspręsti šį konkretų klausimą tinkamuose teisės aktuose,
- reikėtų investuoti į saugumą internete ir iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti privatumą, kuriant naujų technologinių sprendimus,
- reikėtų laikytis nuoseklaus požiūrio, pagal kurį būtų suteikta tarptautinė apsauga informatoriams, prisidedantiems prie žmogaus teisių pažeidimų, įvykdytų naudojantis slapto pasiklausymo ir sekimo technologijomis, atskleidimo.

Priimta Briuselyje 2015 m. gruodžio 15 d.

Giovanni BUTTARELLI

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas